

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts konkurence@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

27.03.2020. Nr. 1.7-2/405

Uz 28.02.2020. Nr.1-8/2020/76-N

Ogres novada pašvaldībai SIA „Ogres namsaimnieks”

Par SIA „Ogres namsaimnieks”

Konkurences padome (turpmāk - KP) ir saņēmusi SIA „Ogres namsaimnieks” iesniegumu (turpmāk – Iesniegums), kurā lūgts KP sniegt viedokli par pašvaldības funkciju deleģēšanas pieļaujamību SIA „Ogres namsaimnieks”.

Pēc iepazīšanās ar konkrētā Iesnieguma saturu, KP konstatē, ka tas pēc būtības atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk- VPIL) 88.panta otrajā daļā noteiktajam izvērtējumam, līdz ar to KP Iesniegumu izvērtēja saskaņā ar VPIL 88.panta noteikumiem.

Iesniegumā ir izdalīti četri kapitālsabiedrības galvenie darbības veidi – daudzdzīvokļu dzīvojamo māju pārvaldīšana; siltumenerģijas ražošana, sadale, tirdzniecība; teritorijas labiekārtošana un sanitārā tīrība; pašvaldībai piederošo četru sociālo māju un trīs daudzdzīvokļu dzīvojamo (kopmītņu) māju pārvaldīšana.

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti VPIL 88.panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi, vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

KP norāda, ka kaut arī Iesniegumā ir sniegts īss skaidrojums katram no kapitālsabiedrības pamatdarbības veidiem, KP ieskatā, konkrētais pamatojums nav atzīstams par pietiekamu un nesniedz pilnvērtīgu priekšstatu par kapitālsabiedrības darbību un pastāvošo situāciju tirgū.

Attiecībā uz pirmo no kapitālsabiedrības darbības veidiem (daudzdzīvokļu dzīvojamo māju pārvaldīšana), Iesniegumā norādīts, ka konkrētā pamatdarbības veida pamatojums ir saistīts ar no likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” 50.panta septītajā daļā nostiprinātā pašvaldības pienākuma. Vienlaikus no Iesnieguma satura nav iespējams konstatēt, vai kapitālsabiedrība pārvalda tikai tās dzīvojamās mājas, kuras atbilst minētās tiesību normas tvērumam vai arī citas dzīvojamās mājas, uz kurām nav attiecināms konkrētais pašvaldības pienākums.

Tāpat KP vēlas vērst uzmanību uz Iesniegumā norādīto informāciju par trešo kapitālsabiedrības pamatdarbības veidu (teritorijas labiekārtošana un sanitārā tīrība), proti, informāciju par pašvaldības rīkoto cenu aptauju un šīs aptaujas rezultātiem. Iesniegumā

norādīts, ka pašvaldība konkrētā pakalpojuma sniegšanai bija veikusi cenu aptauju sešiem uzņēmumiem, kā rezultātā daļēju piedāvājumu iesniedza viens uzņēmums, kura piedāvātās cenas bija augstākas nekā SIA „Ogres namsaimnieks”, savukārt atlikušie pieci uzņēmumi savus piedāvājumus neiesniedza, līdz ar to tika pieņemts, ka uzņēmēji nav ieinteresēti konkrēto pakalpojumu sniegšanā tik lielai teritorijai un pastāv tirgus nepilnība.

Ņemot vērā, ka VPIL 88.panta otrā daļa noteic pašvaldībai pienākumu konsultēties ar komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, KP ieskatā pašvaldībai būtu nepieciešams uzrunāt konkrētās organizācijas (t.sk. arī konkrētos uzņēmējus) un noskaidrot to viedokli par pastāvošo situāciju tirgū un to, kāpēc konkrētie uzņēmēji izvēlējās savu piedāvājumu neiesniegt. Tādējādi pašvaldība ne tikai apzinātu esošo situāciju tirgū, bet arī, iespējams, iegūtu informāciju par nepieciešamību pēc noteiktiem komercdarbību veicinošiem pasākumiem. Minēta nepieciešamība konsultēties ar komersantus pārstāvošajām organizācijām ir attiecināma uz katru no kapitālsabiedrības pamatdarbības veidiem.

Tāpat no Iesnieguma satura nav iespējams konstatēt, ka ir veikts iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējums, piemēram, vai SIA „Ogres namsaimnieks” sniegto pakalpojumu cenas atbilst tirgus cenām un šīs cenas nav noteiktas nesamērīgi zemas, kas varētu rasties, piemēram, iespējamās šķērssubsidēšanas rezultātā. Tāpat KP vēlas norādīt, ka apstākļi, ka privātā tirgus dalībnieka piedāvātā cena ir bijusi augstāka nekā pašvaldības kapitālsabiedrības piedāvātā cena, automātiski nenozīmē, ka tirgū ir konstatējama nepilnība, ņemot vērā, ka tirgū ir identificējami aktīvi tirgus dalībnieki.

Ņemot vērā Iesniegumā konstatētos trūkumus, KP aicina pašvaldību veikt visaptverošu līdzdalības SIA „Ogres namsaimnieks” pārvērtēšanu (juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu), izvērtējot katra SIA „Ogres namsaimnieks” darbības veida (daudzdzīvokļu dzīvojamo māju pārvaldīšana; siltumenerģijas ražošana, sadale, tirdzniecība; teritorijas labiekārtošana un sanitārā tīrība; pašvaldībai piederošo četru sociālo māju un trīs daudzdzīvokļu dzīvojamo (kopmītņu) māju pārvaldīšana) atbilstību VPIL 88.panta noteikumiem, atbilstoši KP izstrādātajam informatīvajam materiālam „Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana”¹. Konkrētajā materiālā KP ir sniegusi ne tikai skaidrojumu katram no līdzdalības priekšnoteikumiem, bet arī identificējusi jautājumus, uz kuriem ir nepieciešams atbildēt, lai veiksmīgi veiktu juridisko un ekonomisko izvērtējumu.

Nepieciešamā informācija par konkurences neitralitātes principu pieejama KP izstrādātajā materiālā „Konkurences neitralitātes izvērtēšanas vadlīnijas”².

Noslēgumā KP informē, ka drīzumā KP publiskos jaunu palīglīdzekļi, kurš atvieglēs publiskajām personām veikt līdzdalības izvērtēšanu.

Ar cieņu
priekšsēdētāja

S.Ābrama

¹ Informatīvais materiāls „Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana”. Pieejams: https://ej.uz/lidzdalibas_izvertesana

² Konkurences neitralitātes izvērtēšanas vadlīnijās. Pieejamas: https://ej.uz/konkurences_neitralitate